

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΠΗΠΟΚΡΑΤΗ, 'Αρ. 11, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Γιά τήν Ελλάδα και γιά τήν Κρήτη δρ. 10. Γιά τό έξωτερικό φρ. χρ. 12 1/2.—Γιά τίς έπαρχίες δεχόμεστε και τρίμηνες συντρομές (3 δρ. τήν τριμηνία).—Κανένας δέ γράφεται συντρομητής ἄ δέ στέλνει μπροστά τή συντρομή του.

20 λεπτά τό φύλλο, 20.—Τά περασμένα φύλλα πουλιούνται στό γραφείο μας στή διπλή τιμή.

Βρίσκεται στήν 'Αθήνα σ' όλα τά κιάκια, και στίς έπαρχίες στό Πραχτορεία τών Έφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΤΙ ΕΙΠΕ ΣΤΗ ΔΑΡΙΣΣΑ. — ΤΑ ΕΙΠΕ ΚΙ Ο . . . ΡΑΛΛΗΣ! — Ο ΠΛΟΥΤΟΚΡΑΤΙΚΟΣ. — ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΔΑΥΤΟΥΣ. — ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ ΚΙ ΑΝΟΡ. ΟΩΣΗ.

ΤΟ τί θά κατορθώση ὁ Βενιζέλος, ἂν τό "Έθνος στίς ἐκλογές τονέ δυναμώσει μέ τήν ἀπεριορίστη ἐμπιστοσύνη του, καρτεροῦμε νά τό δοῦμε κ' ὕστερα νά τό κρίνουμε. "Ωραία τά λόγια πού εἶπε στή Δάρισσα, πολὺ ὠραία. **Κ'** ἐλπίζουμε και τά ἔργα ὠραία νά ναι. "Ο λόγος του ὁμως ἀλάκαιρος οὔτε σέ ὠραία λόγια οὔτε σέ ὠραία ταξίματα στηριζότανε. **Εἶχε βάρθρο του κάτι πιὸ ὠραιότερο ἀκόμα, τήν 'Αλήθεια. Γιατί ὅπως ἐδῶ, πρὸ δυὸ μῆνες, ἔτσι και στή Δάρισσα τήν περασμένη Κεριακή, ἔδειξε τήν ἀληθινή μας κατάσταση κ' ἐπαγγέθηκε, ὄχι φούμαρα κὶ ἄγουρες ιδέες, μέ πράματα πού μποροῦνε νά γίνουν.**

Αὐτὸ εἶναι τό πρόγραμμά μας, τοὺς εἶπε, κὶ ἄ δέ σᾶς ἀρέσει, μαυρίστε μας.

Τέτια λόγια διψοῦσε ἀπὸ χρόνια και χρόνια νάκούσει ὁ 'Ελληνικὸς λαὸς και τᾶκουσε. Και τώρα, ὀλοταχῶς πιά και γιά τά ἔργα.

ΑΛΛΟ πάλι αὐτό! Νά παραιτιονιέται ὁ κ. Ράλλης πὺς ὁ Βενιζέλος . . . τοῦκλεψε τίς ιδέες του!

Τά ἴδια, λέει, εἶπατε και μεῖς. Μπράβο σὺς! Και πὺς σᾶς τᾶρνιέται; Τά ἴδια εἶπατε, μπορεῖ μάλιστα νά εἶπατε και περσότερα. Μά τί κάνατε, Θεομπαιχτες; "Αν ἐφαρμόζατε τό ἐναποστό ἂπ' ὅσα εἶπατε ἐννοεῖται, ἂν τά εἶπατε, γιατί ἐμεις τέτιο πράμα δέν τό θυμούμαστε) ὀλφτανε ποτέ ὁ κόμπος στό χτένι, καθὼς ἔφτασε, και θά μᾶς φέρνατε δῶ τό Βενιζέλο;

Γιατί, κ. Ράλλη και κ. Θεοτόζη και κ. Μαυρομηχάλη και κ. Διάρβωλε και κ. Τριβόλε, ἔσκις μᾶς τονέ φέρατε. Και τό καλὸ αὐτὸ πού κάματε στόν τόπο θά σᾶς λογαριαστει μιά μέρα.

ΟΙ ἀντίθετοι, οἱ κομματικοὶ δηλ., βρήκανε νά ζητιήσων τό Βενιζέλο, χωραχηρίζοντας τό σενδιασμό τῆς 'Ατ-

τικοβουωτίας «πλουτοκρατικό». "Εγκλίμα, βλέπετε, κὶ αὐτό γιατί ἔτυχε μέσα στό σενδιασμό νά βρίσκονται πέντ' ἔξι πλούσιοι. Σάμπως οἱ πλούσιοι νά ναι παλιόσκυλα, πὺν πρέπει νάν τοὺς κολνάει κανεῖς στήν οὐρά τενεκέ, και σάμπως νά ναι ἀπαραίτητο, γιά νά ναι κανεῖς καλὸς πολίτης, νά ναι θεόφτοχος. Μιά τέτια λογική, ταιριάζει στό παλιά τά κόμματα κὶ ἄς τῆ χαίρουνται.

ΚΑΙ γιά νάφίσομε τοὺς ἄλλους καταμέρος, τοὺς Μπενάκηδες και Ζερβουδάκηδες και Χαροκόπους κλπ., ἔνα Μιλτιάδη Νεγρεπόντη, ἔνας ἄντρας δηλ. μέ χαραχτήρα και μέ μόρφωση και μέ ὄλη τήν καλή θέληση νά δουλέψει καλοσυνεῖδητα γιά τό γενικὸ καλὸ, πρέπει νά μὴ μπει μέσα στή Βουλή, μόνο γιατί εἶναι πλούσιος;

"Αν ὄχι πλούσιοι, ἴλιζὰ ἀνεξάρτητοι ὁμως εἶναι, και οἱ περισσότεροι τῆς «Κοινωνιολογικῆς ἑταιρίας», κὶ ὁμως χαρά μας ὀνάει νά μποῦνε ὄλο τους μέσα στή Βουλή.

ΑΜΑΝ, κ. Βενιζέλε, στό ποδια σου πέφτομε, παρακάλεσε τό συνάδερφο σου, τὸν κ. Κορομηλά, νά μὴν εἶναι τοσο ἄκαρδος και σκληρὸς. "Εχει και τρώει και πίνει ὁ ἄθρωπος, και χαλάλι του, μά δέ λογαριάζει τί φτώχεια και τί συφορὰ δέφνει τὸν κοσμάκη ἔνα χρονο τώρα ἄλά καιρο; Δέ λογαριάζει πὺς ὄλες οἱ δουλιές σταματήσανε, ὄλες νεκρῶσανε και πὺς δέν πρέπει και λογου του, σάν ἄθρωπος δά ποῖναι, νά ζητιέει μέ κάθε μέσο «βίαιο κ' ἐκβιαστικό» νά εἰσπράξει τοὺς «καθυστερομένους φόρους».

Ποῦ νά βροῦν οἱ ἄθρωποι νά πλερώσουνε; "Η μήπως και θαυρεῖ πὺς ἀνορθωση πᾶει νά πει νά γιομίσουν οἱ φυλακῆς ἀπὸ ὀφειλέτες τοῦ Δημοσίου και νά μείνουν οἱ μισοι φαγάδες τοῦ Κυβέρνου δίχως στέγη και δίχως πᾶπλωμα;

Αὐτὰ νάν τοῦ σᾶστήσετε, κ. Βενιζέλε, ἔτσι νάν τονέ χαρεῖς και νά χαρεῖ και λογου του τῆ λεφεντιά του και τὰ οἰονομολογικά του μέτρα.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΜΑΣ

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ. "Ας εἶναι καλὰ ὁ «Ταχυδρόμος» τῆς Πόλης, και δέ θά μείνει και τούτη τῆ βδομάδα ἠ στήλη μας αὐτῆ ἐδῶ παραπονεμένη. Νᾶ ναι κλά και ὁ φίλος μας πὺ μὸς τονέ στέλνει γιά νά μᾶς διασκεδάξει. "Απὸ τό μάτσο «Ταχυδρόμος» πὺόχουμε μπροστά μας, παίρνουμε ἀπὸ ἐδῶ κὶ ἀπὸ κει μερικὰ λουλουδάκια και σᾶς τᾶ σερβίρουμε. Στό φύλλο τῶν 29 τοῦ 'Οχτώδρη ὁ κ. Κ. Ζιώτας, σ' ἔνα τρομερὸ κατὰ τοῦ «Μαλλιαρισμοῦ» ἄρθρο του, δηγέται και τᾶκόλουθ:

«Εὐρισκόμην τῆ Καθαρῆ Δευτέρα τοῦ 1906 ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Ι. Σεῖτανίδου, μὸλις ἀφικόμενος ἐξ Ἐπιβατῶν, διδάσκων τότε ἐν τῷ Ἄρχιγενεῖῳ, ὄτε προσῆλθε και τίς τῶν διδασκάλων τούτων μετὰ τοῦ συναδέλφου κ. Παν. Ἰωαννίδου, μετὰ τῶν ὀποῖων διετελοῦν εἰς φιλικὴν γνωριμίαν. Ὄς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἠ ὀμίλια περιεστράφη εἰς τό γλωσσικὸν ζήτημα, ἀφορμῆς δοθείσης ἐκ τινος μετα-

γράφει μιλιαρισκῆς περὶ τοῦ «Ἄδολου λογισμοῦ» τοῦ Καντίου. Ἐκ τῶν «αὐτοαἰσθησις» καὶ «αὐτοῦ-νου» καὶ λοιπῶν πολυποικίλων στρεβλοτήτων τῆς γλώσσης λαβῶν τὴν ἀφορμὴν κατέκρινε, τὸ ἐπ' ἐμοί, τὴν ἀντεθνικὴν τάσιν ἐνίων, προσθέσας ὅτι εἶναι ἀκατανόητον πῶς νομίζουσιν ὅτι διὰ τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς γλώσσης εἶναι δυνατὴ ψυχολογικῶς ἢ ἀφομοίωσις μὴ ὑπαρχουσῶν παραστάσεων— σαθρὸν ἐπιχείρημα τῶν μαλλιαρῶν. Ἄλλ' ὁ διδάσκαλος τοῦ Ζωγραφείου μετὰ πολλὰς συστάσεις ὡς βαθέτερον μελετήσω τὰς ἀρχὰς τοῦ Ψυχῶν καὶ Πάλλη μου ἐξήγησε τὴν γνώμην ἐπὶ τῆς μιλιαρισκῆς μεταφράσεως τῆς Ἰλιάδος τοῦ κ. Πάλλη. Ἦ γνώμη μου οὐ μόνον δὲν ἐφάνη ἀρεστὴ εἰς τὸν φίλον μου, ἀλλ' ὅταν παρετήρησα ὅτι τοιαύτη μετάφρασις— μέγας δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπτος—καὶ ὁ βούναρος τρανάζει—οὔτε Φειδίαν ἄλλον δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ. οὔτε τὸ ἀθάνατον ἔπος σέβεται, οὔτος ἐξηγησιώμενος ἀπήντησεν ὅτι ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Δημοσθένης κατέστρεψαν τὸν Ἑλληνισμόν!

«Ἡ προπέτεια τοῦ φίλου συναδέλφου ἐννοεῖται ὅτι ἀλγενοτάτην μοὶ προὔξηνσεν ἐντύπωσιν καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιστάσει ἤθελον καταγγείλει τὴν ἐθνικὴν ἀσυνειδησίαν τοῦ ἀτόμου τούτου ἠρκέσθην πλὴν νὰ ἐρωτήσω, πῶς ἐπιτρέπει ὁ γυμνασιάρχης τοιαύτας ἀρχάς. Ἐπειδὴ δὲ μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι τὰ αἰτὰ προσβῆναι καὶ ὁ κ. γυμνασιάρχης παρετήρησα εἰς τὸν φίλον μαλλιαρὸν ὅτι λυποῦμαι διὰ λογικισμῶν τοῦ τοῦ κ. γυμνασιάρχου, μολονότι δυσκολεύομαι νὰ παραδεχθῶ τὸ βάσιμον τοῦ ἰσχυρισμοῦ. Ἄλλ' ὁ μαλλιαρὸς διδύσκαλος εἰς ἀπάντησιν μᾶς εἶπε τὰ ἑξῆς: «Μὲ αὐτὰς τὰς ἀρχὰς σας θὰ καταδιωχθῆτε ἀμειλίχτως». Καὶ πράγματι καταδιώχθην πολλάκις, χάρις εἰς τὰς ἀρχὰς μου».

Τὸν καημένον! Μάρτυς καὶ λόγος τοῦ τῆς Καθαρεύουσας!

Ἀπὸ τὸ φύλλο τῶν 28 τοῦ Ὀκτώβρη μαθαίνουμε πῶς «ἐπὶ Συνόδου ἐγένετο σήμερον μακρὰ συζήτησις περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Πάλλη ἀποσταλείσης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα Κωνίης διαθήκης εἰς μιλιαρικὴν. Οἱ ἄγιοι Συνοδικοὶ κατεξανέστησαν διὰ τὴν βεβήλωσιν».

Στὸ φύλλο τῆς 1ης τοῦ Νοέβρη μᾶς βεβαιώνει (νᾶνα: ἀλήθεια τάχα;) πῶς «οἱ μαθηταὶ τοῦ Ζωγραφείου εἶναι κατεξανέστημένοι κατὰ τῶν μαλλιαρῶν ἐφύρων καὶ διδασκάλων, μὲ ποδοκροτήσεις δὲ θορυβώδεις ὑπεδέχθησαν κατ' αὐτὰς ἓνα τῶν διδασκάλων τούτων. Ἦτο ἀναπόδραστος ἢ ἐξάρθρωσις καὶ ἡ παραύσισι μετὰ τὸ φρωαθὲν σκάνδαλον».

Καὶ τὸ φύλλο τῶν 6 τοῦ Νοέβρη δημοσιεύει τὰ κέλευθο ἄρθρο, πρὸς τὸ σεβόμεναι ἀλάκαιο, ἔτσι γιὰ ξεκούρασμα, ἀφίνοντα τὴ συνέχεια τοῦ γλεντιοῦ γιὰ τᾶλλο φύλλο.

Ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία τῆς κοινότητος Πέραν, ἐν τῇ συναισθήσει τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς καθήκοντος, μετὰ τῆς δεούσης ἀσθηρότητος ἐξακολουθεῖ τὸν ἐπιβαλλόμενον ἔλεγχον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ τῷ Ζωγραφείῳ τόσον ἰταμῶς καὶ τόσον προκλητικῶς πρὸς τὴν κοινότητα διαπραττόμενα ὑπὸ τῶν μαλλιαρῶν.

Πρωῖνὸν φύλλον, γράφον περὶ τοῦ ζητήματος, λέγει ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν τῆς συνεδρίας ἢ Κεντρικὴ Ἐφορία συνέστησεν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Ἡλ. Ἰλιάσκου, Κ. Βαξεβάνογλου καὶ Α. Ἀντίπυ διὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐφορίας τοῦ Ζωγραφείου ὑποβληθέντος, ὡς ἐγράψαμεν, νέου προγράμματος ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὸ παλαιόν, μεθ' ὃ θὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐφορίαν τὸ πόρισμα. Καθ' ἃ ὁμοῦς γνωρίζομεν, ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη εἶχε συστηθῆ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Τρίτης, χθὲς δὲ ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία κατέσυσσε ἠγερούσθην τὸν πρόεδρον τῆς Ἐφορίας τοῦ Ζωγραφείου κ. Ι. Ι. Περγβάνογλου περὶ τοῦ ζητήματος ταῦ προγράμματος καὶ τὸν γυμνασιάρχην κ. Α. Ζαμαρίαν περὶ τῶν σημειῶν τοῦ Ζωγραφείου.

Ὁ κ. Περγβάνογλος ἐδήλωσεν ὅτι ἀρκεῖ ἡ ἀντιπαραβολὴ τῶν δύο προγραμμάτων πρὸς διαφώτισιν τῆς ἀξιότιμου Κεντρικῆς Ἐφορίας ὡς πρὸς τὰς ὑπαρχούσας διαφορὰς. Ὁ δὲ κ. Ζαμαρίας δὲν ἠρνήθη τὴν ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν ἀποδοκιμασίαν μιλιαροῦ διδασκάλου καὶ τοῦ ἀρχιμιλλιαροῦ ἐφύρον κ. Λυμπουσίαν.

Τὰ ἐπιτυλιεσόμενα δὲ γεγονότα ἀποτελοῦσιν ἀρκοῦσαν ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἐντιμὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ αὐτοῦ πρωῖνοῦ φύλλου, ὅτι τὸν θόρυβον ἠγειροῦν βιβλιοκάπηλοι. Οἱ κατηλενόμενοι τὰ πάντα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σκεφθῶσι διαφόρως. Ἄλλως τε εἶναι πιστόγνωστον ὅτι εἰς τὸ ἐν λόγῳ ὄργανον ἐμφωλεύουσι καὶ μαλλιαροί, οἵτινες ἀτόλμως ἔτι προβάλλουσι τὴν κεφαλὴν των ὡς χελῶναι πότε ἀπὸ τὴν μίαν καὶ πότε ἀπὸ τὴν ἄλλην γωνίαν τοῦ φύλλου.

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ

(Σ' ἓνα φίλο, στὰ ξένα)

Ἀθήναι, 18 τοῦ Νοέβρη.

Νέφτι λὲς κ' ἐβλεπε στὰς Τευροκρητικούς ἢ ἔρωμασία πρὸς κάνανε οἱ Χριστιανοὶ πληρεξούσιοι στ' ὄνομα τοῦ Βασιλεῦς τῶν Ἑλλήνων. Μιὰ καὶ ἐπὶ οἱ Μωχμεθανοὶ πληρεξούσιοι πήγανε στὴ συνεδρίαση τῆς Κρητικῆς συνέλεψης καὶ δώσανε